

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/90/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220204142
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4220204142.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. Q., H.. XX.X.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka - Q. N., H.. XX.X.XXXX, T.. XX.X.XXXX, X. - U. Q., H.. XX.X.XXXX, C. A. XX, S., R..Č.. Ú. H. N. R. X.B. K. Ž. o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno o uloženie výchovného opatrenia, za účasti Okresnej prokuratúry Komárno, takto

rozhodol:

Súd maloletú B. Q., H.. XX.X.XXXX dočasné odníma zo starostlivosti otca a nad maloletou n a r i a d' u j e výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení - Centrum pre deti a rodiny Dedina Mládeže, najdlhšie na 6 mesiacov, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, počnúc odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd r u š í uznesenie Okresného súdu Komárno 18PPOm/5/2020-11 zo dňa 8.9.2020.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno podal dňa 17.9.2020 na Okresný súd Komárno návrh na uloženie výchovného opatrenia mal. B.. V návrhu uviedol, že maloletá bola uznesením Okresného súdu Komárno 18PPOm/5/2020 zo dňa 8.9.2020 umiestnená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže z dôvodu, že maloletá sa ocitla bez akejkoľvek starostlivosti, pretože jej otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a jej matka zomrela dňa 24.6.2013. Plnoletá setra maloletej nemá záujem zabezpečovať starostlivosť o ňu, jej plnoletý brat nespĺňa morálne predpoklady na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko bol odsúdený na podmienený trest odňatia slobody. Úrad ďalej uviedol, že nikto z príbuzných nie je toho času ochotní zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú, a to z dôvodu, že maloletá ich neposlúcha, opakovane od nich uteká a striedavo sa zdržiava na rôznych adresách u príbuzných v obci Pribeta, Dulovce a Šarovce. Z uvedených dôvodov má úrad za to, že je potrebné uložiť výchovné opatrenie, a to šesť mesačný pobyt v Centre pre deti a rodiny Dedina Mládeže za účelom zabezpečenia rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa.

2. Otec maloletej sa v čase pojednávania nachádzal v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, nepožiadal súd o zabezpečenie jeho účasti na pojednávaní, súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno mu bol doručený dňa 19.10.2020, písomne sa k nemu nevyjadril. Z uvedeného dôvodu súd v zmysle § 180 CSP pojednával v jeho neprítomnosti.

3. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 25.11.2020 uviedla, že maloletá bola umiestnená do centra uznesením tunajšieho súdu 18PPOm/5/2020 zo dňa 8.9.2020. Dôvodom umiestnenia bola skutočnosť, že maloletá sa ocitla bez akejkoľvek starostlivosti, nakoľko jej otec sa toho času nachádza v ústave vo výkone trestu a matka zomrela ešte v roku 2013. Úrad vyhľadal plnoletú sestru maloletej, K. Q., ktorá

uviedla, že nemá záujem starať sa o maloletú, nakoľko sama vychováva svoje deti. Úrad vyhľadaj aj plnoletého brata maloletej, Q. Q., pričom zistil, že nespĺňa morálne predpoklady na zverenie maloletej do jeho starostlivosti. Opakovanými šetreniami bolo zistené, že toho času o maloletú nemá záujem nikto z otcovej ako ani z matkinej strany. Z uvedeného dôvodu úrad navrhuje uložiť výchovné opatrenie po dobu trvania šesť mesiacov. Kolízna opatrovníčka ďalej uviedla, že maloletá nie je v kontakte so žiadnymi svojimi príbuznými, nikto ju v centre nenavštevuje. Centrum nehlásilo žiadne problémy s maloletou. V minulosti maloletá utekala od svojich rodinných príslušníkov, v centre takýto problém nenastal.

4. Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Komárno na pojednávaní dňa 25.11.2020 uviedla, že vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že návrhu je potrebné vyhovieť.

5. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to najmä rodný list maloletej, uznesenie tunajšieho súdu 18PPOm/5/2020-11 zo dňa 8.9.2020, správa o maloletej z Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže zo dňa 19.10.2020, správa Ústavu na výkonu trestu odňatia slobody Želiezovce, spis tunajšieho súdu 18PPOm/5/2020 a ostatné ku spisu pripojené doklady, a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Mal. Aurélia pochádza z partnerského vzťahu matky Q. N. B. X. U. Q.. Z. Z. T. M.Ň. XX.X.XXXX, X. maloletej je od 18.3.2020 vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, predpokladaný koniec trestu má určený na deň 18.5.2021. Maloletá má dvoch plnoletých súrodencov, avšak jej sestra nemá záujem o starostlivosť o ňu a jej brat nespĺňa morálne predpoklady na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, a to pre podmienené odsúdenie na výkon trestu odňatia slobody.

7. Uznesením Okresného súdu Komárno 18PPOm/5/2020 - 11 zo dňa 8.9.2020 bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti Centru pre deti a rodiny Dedina Mládeže, a to z dôvodu, že sa ocitla bez akejkoľvek starostlivosti. Tento stav bol spôsobený pomermi v rodine maloletej, z ktorej žiadny príbuzný nedokáže a nechce zabezpečiť jej výchovu a starostlivosť o ňu.

8. Z komplexnej správy o maloletej z Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže zo dňa 19.10.2020 súd zistil, že maloletá bola prijatá do centra v čase, keď sa mala zdržiavať u svojej sestry K. N. Š., avšak od svojej sestry utiekla. Pri umiestnení dostalo CDR informáciu, že maloletá má ukončenú základnú školu a nemá záujem o pokračovanie v vzdelávaní na strednom stupni. Je však pracovitá, chodievala na brigády. Keďže už dovŕšila 17 rokov, bola prihlásená na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Pri zabezpečovaní dokladov však CDR zistilo, že bola vzdelávaná vo variante B integrovanou formou a je naďalej vedená ako žiačka. Z toho dôvodu CDR dohodlo s riaditeľom Základnej školy Pribeta pokračovanie vo vzdelávaní dištančnou formou. Adaptačné obdobie maloletá v centre zvládla dobre, za prvý mesiac nebol u nej zaznamenaný žiadny útek. Prejavila ochotu pri domácich prácach i v starostlivosti o maloleté deti v skupine. Postupne prijala formy fungovania a správania sa detí medzi sebou i vo vzťahu k dospelým. Učí sa rešpektovať osobné vlastníctvo. Pri umiestnení prejavila záujem o stretávanie sa s tetou - G.. Q. a jej rodinou. Hneď ako to umožnia opatrenia súvisiace s koronavírusom, bude S.. G.. Q. označená za osobu blízku. Kontakt s tetou a jej rodinou ma maloletá telefonicky. K otcovi má pravdepodobne vybudovaný silný vzťah, pretože má záujem o návrat do jeho starostlivosti ihneď po jeho návrate z výkonu trestu. Kontakt s bratom nemá žiadny. G.. Q.Á. ju za uplynulé obdobie nenavštívila ani raz, kontakt majú iba telefonicky.

9. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce vyplýva, že otec maloletej má predpokladaný termín ukončenia aktuálneho trestu uloženého Okresným súdom Komárno pod sp.zn. 17T/20/2019 dňa 18.3.2021. Má však nariadený ďalší trest Okresného súdu Komárno pod sp.zn. 1T/58/2020 vo výmere dva mesiace, a teda jeho predpokladaný koniec je 18.5.2021.

10. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcej z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa § 37 ods. 3 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

Podľa § 37 ods. 4 ZoR, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

Podľa § 37 ods. 5 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

Podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Systém výchovných opatrení je v ZoR koncipovaný tak, že podľa intenzity sú rozdelené do dvoch stupňov, a to od miernejších zásahov (§ 37 ods. 2 ZoR) k zásahom vážnejším (§ 37 ods. 3 ZoR). Zákon ako všeobecné pravidlo určujem že intenzívnejšie výchovné opatrenie (uvedené v ods. 3) možno použiť len vtedy, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak miernejšie výchovné opatrenie nevedlo k náprave. Táto základná premisa je prelomená v odseku 5 citovaného ustanovenia. Hmotnoprávny, dôvodom pre použitie výnimky je, že iný postup vyžaduje záujem dieťaťa a ak účel výchovného opatrenia nie je možné dosiahnuť miernejšími výchovnými opatreniami.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 ZoR u mal. Aurélie je dôvodné. Súd mal v konaní preukázané, v súčasnosti sa maloletá ocitla bez akejkoľvek starostlivosti rodičov, nakoľko jej matka zomrela v roku 2013 a jej otec je od marca 2020 vo výkone trestu odňatia slobody. V okruhu jej najbližších príbuzných sa nepodarilo zistiť žiadnu osobu, ktorá by sa dočasne o maloletú starala a zabezpečovala jej výchovu. Sestra maloletej nemá záujem o starostlivosť o ňu, maloletá dokonca z jej domácnosti ušla a jej plnoletý brat nemá morálne predpoklady na to, aby sa o svoju sestru mohol postarať. Na základe toho mal súd preukázané, že účel výchovného opatrenia u maloletej nie je možné dosiahnuť miernejším opatrením, a že je v jej najlepšom záujme

uloženie výchovného opatrenia - pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Dedina Mládeže najdlhšie na šesť mesiacov, a to za účelom zabezpečenia rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. V priebehu pobytu maloletej v zariadení otec maloletá vykonáva právoplatne uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom po jeho prepustení mu bude poskytnutý priestor, aby si upravil svoje bytové a sociálne podmienky tak, aby po uplynutí lehoty výchovného opatrenia mal vytvorené podmienky na prevzatie maloletej do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko sama maloletá deklaruje záujem sa do jeho starostlivosť vrátiť.

13. Týmto rozhodnutím súd zároveň zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením 18PPOm/5/2020-11 zo dňa 8.9.2020, ktorým bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže. Rozhodnutím o uložení výchovného opatrenia pominuli dôvody, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie, nakoľko pobyt maloletej v Centre pre deti a rodiny Dedina Mládeže sa bude ďalej realizovať na základe rozsudku o uložení výchovného opatrenia, a preto nie je dôvod, aby neodkladné opatrenie naďalej zostalo v platnosti. Z uvedeného dôvodu súd toto neodkladné opatrenie zrušil.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, a to tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie písomne v troch vyhotoveniach do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.